

és a Magyar Nyelvtudományi Társaság által szervezett, 2014. szeptember 17-én megtartott 3. Névntan és terminológia konferenciáról (829), továbbá az ELTE-n 2014. szept. 29-én Hajdú Mihály emlékére rendezett Neveink világa című konferenciáról (833). Az ICOS 2017-ben Debrecenben megrendezendő kongresszusáról, TÓTH VALÉRIA nevének említésével, több helyen is beszámol a RION. (827, 845–846). A 2014-es glasgow-i ICOS-kongresszus magyar résztvevőinek neve és előadásuk címe a 821–825. oldalakon lehető fel.

FÁBIÁN ZSUZSANNA
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Onomastica 58. (2014)

Főszerkesztő: ALEKSANDRA CIEŚLIKOWA. Komitet Językoznawstwa Polskiej Akademii Nauk, Instytut Języka Polskiego PAN, Kraków. 458 lap

Az Onomastica 58. évfolyamában 5 megemlékezést, 26 tanulmányt, 10 recenziót és 4 konferenciabeszámolót olvashatunk. Ezeket az alábbiakban a rovatok sorrendjében haladva mutatom be.

Megemlékezések. A rovatban (5–32) N. VASZILJEVA a 2013-ban elhunyt Alekszandra Vasziljevna Szuperanszkajától vesz végső búcsút (5–9), I. JAROS pedig Sławomir Gala életét és munkásságát idézi fel (10–15). A 2014-ben eltávozott Władisław Lubaśról (16–22) és Maria Bobowska-Kowalskáról (29–32) A. CIEŚLIKOWA és M. MALEC, Andrzej Bańkowski pedig Z. BABIK (23–28) emlékezik meg.

Tanulmányok. A tanulmányok sorát R. MRÓZEK írása nyitja (33–66). A szerző az interdiszciplinaritás és a kutatási változatosság meghatározó tényezőit vizsgálja a névkutatás kapcsán. Kiemeli, hogy a lengyel és általában a szláv névkutatók többsége nem kötődik egyetlen nyelvészeti irányzathoz sem, szemléletüket a választott kutatási területnek és projekteknek megfelelően alakítják ki. M. HARVALÍK tanulmánya azokat a cseh névntanban jelentkező új megközelítésmódokat vizsgálja, melyeket a diszciplína egyéb tudományterületektől vesz át, kiegészítve a névkutatás „klasszikus módszereit” (67–77). A. GAŁKOWSKI a krematonimákkal (azaz kereskedelmi, gazdasági, politikai intézmények, szervezetek és tárgyak, termékek stb. neveivel) foglalkozó új névtani terület, a krematonomasztika névkutatásbeli helyzetét és területeit vizsgálja (79–88). H. GÓRNY a névalkotással, névkeletkezéssel kapcsolatos elméletek változását tekinti át a klasszikus nézetektől egészen a legutóbbi elméletekig (89–103). U. BIJAK tanulmányának középpontjában a névtani lexikológia és lexikográfia áll: a szerző kialakítja a lengyel névszótárak tipológiáját, külön figyelmet fordítva a helynévtárakra és az elektronikus névtárakra, valamint az ezek kapcsán felmerülő kérdésekre (pl. többjelentésű, azonos alakú és ellentétes jelentésű nevek kezelése) (105–123). M. RUTKIEWICZ-HANCZEWSKA a tulajdonnevek mentális lexikonjának struktúráját igyekszik leírni (125–140). A lexikon szerkezete az afázia esetén fellépő neurológiai eredetű rendellenességeknek, a megnevezések zavarának a vizsgálatával közvetlenül is tanulmányozható. U. WÓJCIK a névadási motivációval kapcsolatos kérdésekre igyekszik választ kapni lengyel helynevek diakrón szempontú

vizsgálata révén (141–150). A. MYSZKA cikkének középpontjában a tulajdonnév és köznévközti különbség megragadhatósága áll: 18. századi rzeszóvi törvényszéki feljegyzések alapján azt vizsgálja, hogy egy szó felépítése mennyiben járul hozzá annak tulajdonnévi státuszához (151–166). E. ROGOWSKA-CYBULSKA írásából lengyel helynevek népetimológias magyarázatait és a mögöttük lévő motivációkat ismerhetjük meg (167–181). T. JELONEK a Częstochowa környéki vidéki közösség nyelvi képét igyekszik meghatározni a környező falvak mikrotoponimáinak elemzésével (183–191). Ezt követően E. KACZYŃSKA kutatásának eredményeiről olvashatunk 590, újjörög vízrajzi kifejezésből alakult mai krétai víznév kapcsán (193–209). A. CERNY Jurij Fjodorovics Liszjanszkij Utazás a világ körül című munkájának (1803–1806) lengyel kiadásában elemzi a helynevek fordítását. M. LUCZYŃSKI két ósláv istennév kapcsán ír az ósláv *-itj* szuffixum kettős, apanévi és becéző funkciójának változásáról (235–252). L. SZELIMSZKI a *Jeruzsálem* helynév személynévi alkalmazásáról ír a bolgár személynévadás kapcsán (253–270). M. GUZ cikkében a reszeli egyházi anyakönyvekben 1579–1604 között feljegyzett keresztnévekről olvashatunk elemzést (271–278). A. SIWIECZ és M. RUTKOWSKI közös tanulmányában internetes fórumok hozzászólásainak az elemzésével vizsgálja a keresztnévadás tendenciáit és a névadás motivációit (279–296). M. MAGDA-CZEKAJ a családnevek etimológiájának a feltárása során felmerülő nehézségeket és azok megoldási lehetőségeit mutatja be (297–305). E. ORONOWICZ-KIDA a Kárpátaljai vajdaság három legkeletibb járásának 306 cégnevét vizsgálja a szerkesztésmódjuk és szemantikai jellemzőik szerint (307–320). K. JADANOWSKA szintén a cégnevekkel foglalkozik: azt vizsgálja, hogy a cégnevek tekinthetők-e krematonimáknak (321–330). K. SKOWRONEK tanulmányának középpontjában Sławoj Leszek Głódz érsek szentbeszédeinek névtani szempontú elemzése áll (331–347). A szerző igyekszik kidolgozni egy módszertani megoldást, amellyel tanulmányozható a szöveg névtani rétege és egyéb szociológiai vonatkozásai. A rovat utolsó cikke A. REJTER írása, mely Hieronym Morsztyn barokk verses regényeinek tulajdonneveit vizsgálja (349–362).

Névtani kutatások Lengyelországban és a világban. E rovatban (363–412) öt rövidebb tanulmányt olvashatunk. K. SKOWRONEK névelméleti írása a szövegtektonika névkutatásban újabb megjelenő szerepét mutatja be, a tulajdonnevet szövegtektonikai egységként elemezve (363–372). P. JANCZULEWICZ felülvizsgálja néhány, Novgorod területén lévő helynév etimológiáját (373–381). K. ZIERHOFFER a bolgár névkutatás történetét és újabb eredményeit mutatja be (383–391), M. MAGDA-CZEKAJ (393–402) pedig KINGA BANDEROWICZnek a poznanai újpolgárság 1573–1793 közötti családneveivel foglalkozó monográfiáját, annak eredményeit veti össze hasonló tematikájú korábbi lengyel szakmunkákkal. A rovat utolsó cikkében K. ZIERHOFFER ír állatnevekből alakult francia helynevekről (403–412).

Recenziók. A rovat (413–442) két lengyel és egy cseh névtani monográfiát és hat folyóiratot mutat be, a Névtani Értesítő 2014. évi számát (435–438) is ismertetve.

Tudományos élet. Az utolsó rovat (443–458) két jeles névkutatót, Milan Majtánt és Rudolf Šrámeket köszönti 80. születésnapjuk alkalmából (443–448), valamint három névtani konferenciáról közöl beszámolót (448–458).

DEZSŐ PÁL

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar